

Jak domácnosti spotřebovávají své peníze

V minulém týdnu jsme se zabývali rozdílem mezi hrubým domácím produktem a hrubým národním důchodem (který ukazuje hodnotu HDP upravenou o důchody rezidentů v zahraničí a o dividendy a další prostředky vyplacené nerezidentům/do zahraničí.). HND nám umožňuje vyhodnotit, jaký druh prosperity vytváříme v České republice - a jsou to dobré zprávy.

V tomto týdnu se přesuneme na druhou stranu spektra a podíváme se na to, jak jednotliví občané tuto prosperitu spotřebovávají. V roce 2014 stoupla spotřeba domácností v přepočtu na osobu na 7 300 EUR. Je to 22. nejvyšší hodnota v rámci Evropské unie a od roku 2005 jde o nárůst o 2000 EUR (v přepočtu na osobu). To je solidní výsledek. Nárůst toho, co lidé mohou spotřebovat, o 38 % je osmým nejrychlejším skokem vpřed v EU a nominálně se jedná o 15. největší nárůst v EU.

A jak tedy Češi spotřebovali toto své nové bohatství? Naštěstí nebo naneštěstí (dle toho, v jaké oblasti podnikání se pohybujete), velká část přírůstku důchodu připadla na výdaje související se základními životními potřebami (potravinami a bydlením). Lidé spotřebují 42.5% svých disponibilních peněz (o 5% více než je průměr EU) na zajištění střechy nad hlavou a zahnání hladu a žízně. Česká republika se v pořadí členských států EU ve výši výdajů na potraviny a bydlení nachází ve spodní polovině žebříčku. Chceme-li vybrat jednoho hlavního činitele, jsou jím výdaje na bydlení, jejichž podíl na výdajích domácností je vyšší než podíl výdajů na potraviny. Nemusíme ale hned ukazovat prstem na realitní trh. Podíl výdajů za veřejné služby, především v oblasti energie, leží vysoce nad průměrem EU: Česká republika je má třetí nejvyšší. Částečným vysvětlením může být kombinace globalizace cen energie a obecně nižších spotřebních výdajů Čechů. Náklady na energie pak snědí větší podíl z jejich spotřebních výdajů. To ale stále nedává odpověď na otázku, proč u 10 zemí EU byla v roce 2014 nižší spotřeba energie.

